

DATOS IDENTIFICATIVOS

Métodos e Deseños de Investigación en Psicoloxía Educativa

Materia	Métodos e Deseños de Investigación en Psicoloxía Educativa			
Código	O05M053V01109			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Alfonso Gil, Sonia			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia Pinto Moreira Diniz, Antonio Augusto			
Correo-e	soalgi@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	¿En que consiste unha investigación en Psicoloxía Educativa? ¿A que nos estamos a referir cando falamos de método e metodoloxías? ¿Son o mesmo? ¿Como é tratada a información nun traballo de investigación? Nesta materia daranse, para a súa análise crítica, múltiples respostas aos interrogantes anteriores e aínda buscaranse outras dende enfoques alternativos, que propicien unha re-construción crítica, fundada e coherente da realidade educativa dende os diversos paradigmas científicos.			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.

C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer e comprender as características fundamentais dos métodos e deseños de investigación en psicoloxía da educación	A1 C1
Valorar as vantaxes e limitacións dos distintos métodos e deseños en psicoloxía da educación	A1 A2 B1 C2 D4
Formular problemas de investigación seleccionando a metodoloxía adecuada e planificar as distintas fases da investigación	A2 A3 B1 B2 B3 B4 B5 C2 C4 C5 C6 D1 D2 D3 D4 D5 D6
Utilizar metodoloxías, procedementos e instrumentos de investigación psicoeducativa	A2 B1 B5 C2 C3 D4 D5 D6
Coñecer e empregar de forma rigorosa e con criterio científico os informes de investigación	A3 A4 A5 B1 B2 B5 C5 D1 D6

Contidos

Tema

Deseños en investigación cualitativa e cuantitativa	Modelos e diferentes deseños de investigación
Modelos en investigación cuantitativa	Modelos experimentais e cuasi experimentais en investigación cuantitativa
Modelos en investigación cualitativa	Modelos de investigación cualitativa: evolutivos e outros

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

O alumnado que non entregue en prazo os traballos requeridos para a avaliación continua ou non supere algunha das actividades poderá presentarse a unha proba de avaliación, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante

durante o curso académico.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

As datas oficiais das probas de avaliación poden consultarse na web do Máster e no Espazo Común Alumnado do Máster en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos: <https://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=4217>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Arnal, J.; Del Rincón, D. y Latorre, A., **Bases metodológicas de la investigación educativa.**, Experiencia, 2003

McMillan, J. y Schumacher, S., **Investigación educativa: una introducción conceptual.**, Pearson., 2005

Woolfolk, A., **Psicología educativa.**, Prentice Hal, 2006

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:

Para o curso 2021-2022, as metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios. A única adaptación que cabe resaltar, é a relativa ao seu modo de execución. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías se levarían a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas se adaptarían a una modalidade de execución virtual.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual dos docentes, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase únicamente polos medios telemáticos mencionados.

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Moovi como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

Probas pendentes que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2021-22. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

Probas que se modifican

Para o curso 2021-2022, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliación.

Información adicional

Non hai